

AUTOFINANÇAMENT I AUDIÈNCIA: PRINCIPALS OBJECTIUS DELS CANALS AUTÒNOMS

L'aventura de les televisions autonòmiques

Canal Sur, la televisió autonòmica andalusa, ha estat el primer canal controlat pel PSOE que ha entrat en funcionament a l'estat espanyol. L'objectiu final, segons els càlculs d'Alfonso Guerra, és crear una xarxa televisiva allà on els socialistes dominen les autonomies. Mentre Canal Sur inicia el seu camí amb un pressupost de quasi 12.000 milions de pessetes, la televisió gallega arrossega importants dèficits i TV3 ha aconseguit enguany arribar a l'autofinançament. Les claus de l'èxit passen ara per guanyar-se el mercat publicitari i incrementar la producció pròpia.

Regina Farré (Sevilla)

El naixement de la quarta televisió autonòmica de l'estat, «la nuestra», com reivindica la publicitat del nou mitjà, ha estat precedit d'una forta polèmica centrada en la figura del seu director general, Salvador Domínguez, al qual des de l'oposició ja se l'ha acusat de diverses irregularitats.

Canal Sur, la primera televisió autonòmica que no es diferencia lingüísticament de TVE, no ha despertat a Andalusia els entusiasmes que en el seu dia van aconseguir TV3, Euskal Telebista o TVG a les seves comunitats autonòmiques. De tota manera, només el pas del temps revelarà l'èxit o el fracàs del nou Canal.

L'empresa pública Radio Televisión de Andalucía es va crear per llei del Parlament autonòmic el 9 de desembre de 1987. Poc més d'un any després i coincidint amb el dia d'Andalusia, el passat 28 de febrer, Canal Sur trenca el monopoli de Televisión Española a les terres del sud. Enrere quedava una llarga i contradictòria història.

Una televisió hamletiana

Encara que l'Estatut d'autonomia d'Andalusia, redactat fa vuit anys, contemplava de bon començament la creació d'una televisió pròpia, han fet falta sis anys més perquè el canal autonòmic hagi pogut veure la llum. La crisi política que va fer que Rafael Escuredo dimitís com a president de la Junta es va emportar, també, en aquell moment de retrocés autonòmic, el projecte, ja iniciat per ell, de creació d'una televisió pròpia. El seu successor, José Rodríguez de la Borbolla, va anunciar en el seu discurs d'investidura la paralització del projecte per considerar-lo «massa oneros per a les arques andaluses».

Però, el pas del temps i els resultats electorals del 86 van donar un nou gir a la situació. Borbolla ressuscita el projecte, seguint les directrius d'Alfonso Guerra, que dissenya la creació d'un canal federat de televisió en les autonomies governades pel PSOE, per contrarestar les de nacionalistes catalans, bascos i gallecs i la pròxima implantació de televisions privades.

Les xifres de Canal Sur

La seu de la ràdio-televisió d'Andalusia està instal·lada a San Juan de Aznalfarache, a uns quatre quilòmetres de Sevilla, en un edifici de nova planta de 13.000 m2 que, de bon principi, ja s'està quedant petit. El cost global d'arrancada del Canal Sur és de més de 2.800 milions de pessetes, dels quals, 716 corresponen al cost de la construc-

Canal Sur, més de 2.800 milions per a posar-la en marxa.

ció de l'edifici, 752 a equipament tècnic i 1.400 més a inversions.

A aquesta xifra s'han de sumar 3.000 milions, que és el cost del lloguer de la xarxa, encara a les mans de TVE, i la realització d'obres. Aquesta despesa és una conseqüència de l'incompliment de la llei de tercers canals que preveu el pagament per part de l'estat espanyol de les xarxes autonòmiques i que ha obligat Andalusia, com passarà al País Valencià i a la Comunitat autònoma de Madrid, a gastar uns diners per a poder utilitzar la xarxa de TVE.

Recordem que les tres primeres televisions autonòmiques van optar, en el seu moment, per pagar-se una xarxa pròpia i aquest fet ha derivat ara amb la reivindicació d'un quart canal. Aquest és un litigi, on es veuen perjudicades totes les televisions autonòmiques, que farà parlar. De tota manera el pagament d'aquests 3.000 milions a la televisió estatal, que es lliurarà en

tres anys, es farà a compte, en part, del cànon que totes les televisions hauran de pagar a la nova empresa pública Radio Televisión per utilitzar la xarxa d'enllaços, quan aquest cànon es reguli.

El pressupost de la ràdio-televisió andalusa per aquest any és d'11.828 milions, dels quals la comunitat autònoma en subvencionarà 8.500. D'aquest pressupost, sis mil milions es dedicaran a la compra de producció, repartits en 1.500 per al mercat andalús i estatal i 1.500 per a l'exterior.

La plantilla actual de Canal Sur és de 163 treballadors fixos i una trentena de contractacions amb un pressupost de 800 milions per al 89. Encara que les previsions de plantilla en un futur pròxim es calculen en 350 treballadors fixos, des de l'oposició, la plantilla central es considera insuficient.

Una programació de tard i nit

La nova televisió andalusa comença a funcionar amb 60 hores setmanals repartides en una franja horària que va des de les sis de la tarda fins a les dotze de la nit, de dilluns a dijous, i una programació més extensa el cap de setmana que comença el matí del dissabte i es prolonga de divendres a diumenge fins a les dues de la matinada.

L'únic informatiu, *Teledia*, comença a les nou de la nit, per tant no es planteja competir amb el *Telediario* de Madrid, el director i conductor és el periodista andalús Francisco Lobatón. Els informatius, amb una duració d'una hora, inclouen notícies regionals, estatals, informació esportiva i debats d'actualitat, encara que aquests últims no es podran veure fins al mes de juny.

Canal Sur ha incorporat a la seva programació cares molt conegudes en-

Les televisions regionals en xifres

	Pressupostos primer any (en milions)	Producció pròpia	Hores setmanals	Personal fix
RTVM (Madrid)	5.000	50%	75	250
TVV (València)	5.000	60%	70	550
Euskal Telebista	—	60%	75	400
TV3 (Catalunya)	4.800	65%	100	800
Televisió de Galícia	2.500	70%	94	343
Canal Sur	4.500	40%	60	163

tre el gran públic, com Emilio Aragón, que presenta un concurs, Pepe Navarro, que condueix un programa de varietats, o l'actriu Maria Barranco, una de les muses de Pedro Almodóvar, que fa el paper d'àngel en un *magazine* amb nom de pel·lícula: *Adivina quien viene esta noche*.

Les crítiques al Canal Sur

Els detractors de Canal Sur l'han batejat com *el canalillo*. Fins ara el blanc de totes les crítiques ha estat Salvador Domínguez, militant del PSOE que va començar la seva carrera com a governador civil de Cadis i que actualment és el director general de RTVA. A Domínguez, des de l'oposició se l'ha denunciat per presumptes irregularitats en l'adjudicació de l'equipament tècnic a l'empresa PESA, les compres de programació o les primeres contractacions de personal i més endavant la convocatòria d'oposicions, que va acabar als tribunals.

Però la crítica també ha esquitxat el mateix consell d'administració, format per representants de tots els partits polítics amb representació parlamentària, quan a excepció dels dos representants d'Esquerra Unida-Convocatòria per Andalusia, tots els seus membres van acordar adjudicar-se un sou mensual de mig milió de pessetes. Però la crítica més unànime, des de sectors professionals i polítics, al nou Canal Sur se centra en la poca producció pròpia que generarà. Només els informatius, un programa de bous i dos d'esports s'elaboren a la nova televisió, tota la resta de programació es compra a productores. Aquesta política de fer compres en pla *supermercat* impedeix —a parer de les veus crítiques— portar a terme un projecte cultural de contingut netament andalús, que és la raó de ser de la televisió autonòmica com el gran aglutinant d'una realitat cultural que uneix i dona sentit a una comunitat com a col·lectiu. □

ESPORTS, L'ESTRELLA DE LA TELEVISIÓ GALLEGA

TVG, un canal estret

La crisi de direcció permanent de la televisió gallega és la causa dels problemes d'explotació i la falta de programes de producció pròpia en són també característics.

Marina Folgueira (La Corunya)

La inestabilitat política que ha marcat la vida autonòmica gallega des del mateix dia del seu naixement ha condicionat la posada en marxa dels mitjans públics de comunicació de la Comunitat autònoma i el seu desenvolupament posterior. En els més de tres anys que fa que funciona el canal de televisió de Galícia ha conegut ja tres directors generals, amb els seus equips corresponents, i va estar al centre de l'huracà de la lluita partidària. Les intrusions dels polítics i els problemes dels polítics enterboleixen el projecte de posar en marxa una televisió oficial-

ment en gallec, amb alguns indicis de bilingüisme, forçats quasi sempre per invitats de l'exterior i pel·lícules en versió original.

Els conservadors passaran a la història autonòmica com els autors del projecte que donà vida a la ràdio i la televisió autonòmiques. El 24 de juliol de 1985, la vespra del dia de la pàtria gallega i a pocs mesos dels segons comicis autonòmics, va ser inaugurada la Televisió de Galícia, que començà la seua programació regular el mes de setembre d'aquell mateix any. En aquell moment ocupava la presidència de la Xunta l'aliancista Xerardo Fernández Albor i la vice-presidència José Luis

Les instruccions dels polítics enterboleixen el projecte d'una televisió oficialment en gallec.